

COPIUS: Saadud teadmised

Kaasrahastas
Euroopa Liidu programm
„Erasmus+”

COPIUS: Saadud teadmised

Väljundi tüüp: Õpingud / analüüs – Hea tava suunised / aruanne

Euroopa Komisjoni toetus käesoleva väljaande koostamisele ei tähenda väljaandes esitatud sisu kinnitamist. Väljaandes esitatud sisu peegeldab vaid autorite seisukohti. Euroopa Komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe kasutamise eest

**2021
Uppsala**

- 1. Sissejuhatus**
- 2. Varasemad projektid**
- 3. Üliõpilaste kommentaarid**
- 4. Õppejõudude kommentaarid**
- 5. Projekti tegevused**
- 6. Järeldused**

1. Sissejuhatus

COPIUS – pikemalt Community of Practice in Uralic Studies – oli Erasmus+ finantseeritud strateegilise partnerluse projekt, mis oli käigus aastatel 2018–2021. Projekt oli koostöö üheksa Euroopa ülikooli vahel, kus on olemas soome-ugri või Uurali õpingute osakond või instituut, eesmärgiga muuta osalevate ülikoolide olemasolevad sidemed püsivaks võrgustikuks, kaasates nii üliõpilasi kui ka töötajaid. Peame sellist kulgu ala rahvusvahelistumise suunas oluliseks sammuks väiksemate teadusharude nagu Uurali õpingute arengus.

Väiksemad teadusharud on ülikoolides ja teistes kõrghariduse instituutides, nagu nimigi viitab, need alad, millel on suhteliselt väike arv üliõpilasi ja tavaliselt vastavalt ka väiksem arv õppejõude ja teadlasi; need alad on tavaliselt esindatud vaid ühe riigi vähestes ülikoolides, sageli ainult ühes või kahes, ning seetõttu on need teadusharud kõige suuremas ohus majandusliku surve ja allasutuste vähendamise tõttu. Tüüpilised vähem esindatud teadusharud Euroopa ülikoolides on näiteks arheozoologia, futuroloogia, glatsioloogia, muusikateraapia, õigeusu teoloogia ja spordiökonomika, olles kõik alad (mitmed neist ka vanemaid teadustraditsioone esindavana), millel ei tegutse suurt hulka teadlasi.

Sellele vaatamata on nende alade teadustöö suure mahu ja kõrge kvaliteediga, eriti just tänu nende alade nišipositsioonile.

Meie täpsema huvi all ning ka väiksematel teadusaladel hästi esindatud on muud keeled peale Euroopa suurkeelte. Isegi miljonite kõnelejatega keeli, nagu näiteks araabia, jaapani, tai, vietnami keel, või olulise kultuurilise tähtsusega keeli, nagu Bütsantsi kreeka keel, tiibeti keel või jidiši keel, peetakse sageli kitsasteks teadusaladeks. Paljud nendest niinimetatud kitsastest teadusaladest on 'eraldiseisvad' keeled, näiteks albaania, friisi või sorbi keel, kuid teised teadusalad, näiteks Kaukaasia õpingud, indoloogia, Iraani õpingud jne katavad suure hulga

(suguluses või mittesuguluses olevaid) keeli ja kultuure. Selle tulemusena ei kata kõiki teadusalasse kuuluvaid keeli mitte iga ülikool, kus see teadusala on esindatud, ning selline olukord valitseb ka kõigi Euroopa ülikoolide osakondades, kus soome-ugri või Uurali keeli õpetatakse. See ei ole ehk iseenesest probleem kui selline, kuid see tähendab siiski, et alast huvitatud üliõpilastel pole ligipääsu teadusalale selle kogu ulatuses, kui nad õpivad vaid oma koduülikoolis.

Seega on see piirang, millese üliõpilased on surutud ja mida praegune Euroopa üheksa ülikooli partnerlus (ELTE Budapest, Hamburg, Helsingi, LMU München, Szeged, Tartu, Turu, Uppsala, Viin) soovis murda ning mille saavutamiseks loogiline viis oli koostöö. On ütlematagi selge, et oli ja on olemas juba koostöö teadlaste ja erinevate ülikoolide vahel isiklike sidemete kaudu, mis on meie väiksel teadusalal vaid ootuspärane, ning samuti ametlikumal tasandil, ülikoolidevaheliste sidemetega erinevate programmide kaudu, mis on mõeldud nii üliõpilastele kui ka õpetajatele, nagu näiteks Erasmus ja Erasmus+. Sellised sidemed on siiski hoolimata oma suurest tähtsusest ja kasulikkusest isiklike kontaktide puhul eelkõige juhuslikud ja ülikooli vahetusprogrammide puhul ajutised, samuti on nende puhul ühine, et nad on mõlemad kahepoolsed. Meie eesmärk oli seega luua võrgustik, mis ühendaks võimalikult palju ülikooli kahe sihiga: 1) erinevate ülikoolide üliõpilaste lõimimine teaduskogukonda juba varasest staadiumist; ja 2) mitmesuunalise informatsioonivoolu võimaldamine, mis suurendaks üliõpilase-üliõpilase, üliõpilase-õpetaja ja õpetaja-õpetaja vahelist kontakti, samuti arendada õpetamist ja ressursse, mida selleks on vaja. Ühine õpetamise ja teadusuuringute toetamine on üldiselt aktsepteeritud eesmärk kõrghariduse institutsioonides, aga Uurali õpingute instituudid saavad tänu oma väiksusele õpetajate ja üliõpilaste lähedastest kontaktidest eriti palju kasu. Sellistes koostöökeskkondades luuakse teadmisi üheskoos ja uurimistulemusi saab omavahel kergesti jagada. See tõstab üliõpilaste huvi ja aitab õppejõude õpetamismaterjali ja -meetodite arendamisel.

Abstraktsemal tasandil tõstab keeleõppimise ja keelelise mitmekesisuse toetamine ka teadlikkust keelte olemasolust, arvukusest ja tähtsusest, seda eriti väiksemate keelte puhul, millest mitmeid kõnelevad emakeelena ka Euroopa Liidu kodanikud; see on eesmärk, mida Euroopa Liit toetab ühe oma asutamispehmõttega mitmekeelsusest, ja kuigi vähemuskeelte ametliku staatuse ja nende toetuse ulatuse

üle otsustavad riiklikud valitsused, ka keelelise mitmekesisuse soosimisega Euroopa Komisjoni poolt.

Selle väljundi eesmärgiks on lühidalt kirjeldada, mida oleme käesolevast projektist õppinud ja mis võiks olla kasulik ka teistele väiksematele teadusaladele.

2. Varasemad projektid

Kaheksa partnerülikooli (Hamburg, Helsingi, LMU München, Szeged, Uppsala, Tartu, Turu, Viin) praegusest üheksast osalesid rahvusvahelises projektis InFUSE ('Integrating Finno-Ugric Studies in Europe'; 2015-2018; grandi lepingunumber 2015-1-DE01-KA203-002216), mis sisaldas ka osalise mobiilsusega kursusi Uurali keeltest, keelte sõlmpunktidest ja keeleteaduslikest teemadest koos e-õppe moodulitega; neid kursusi õpetasid õppejõud Hamburgist („Sissejuhatus samojeedi õpingutesse”), Szegedist („Leksikoloogia ja leksikaalne tüpoloogia”), Tartu („Kamassi keel“), Turu („Mordva keeled“), Uppsala („Sissejuhatus väikestes läänemeresoome keeltesse”) ja Viin („Udmurdi keel”). Need osalise mobiilsusega kursused koosnesid seega e-õppe moodulitest kui ka kohapealsest õppes erinevate partnerülikoolide juures.

Projekt InFUSE näitas, et 1) üliõpilastel oli suur huvi osaleda partnerülikoolide kursustel, millest nad muidu geograafilise asukoha või mobiilsusprobleemide tõttu osa võtta ei saaks, samuti olid üliõpilased õpetamismeetoditega väga rahul; 2) üliõpilased said areneda ja laiendada oma digipädevusi tänu veebipõhiste moodulitele ja osadele; 3) üliõpilased said individuaalselt kohandada oma õppekava tänu kõrge kvaliteediga kursuste valikule, mis lisandus tavalisele õppekavale. Märkasime samuti, et huvi oli ka üliõpilastel väljaspool projekti ning isegi üliõpilastel väljaspool Euroopat.

Lisaks andis koostöö projektipartneritega meile ka sügavama arusaama õpetamismeetoditest ja -praktikatest, mida erinevad partnerülikoolid kasutavad ning millest oli palju kasu, eriti info- ja kommunikatsioonitehnoloogia elementide arendamisel õpetamises.

3. Üliõpilaste kommentaarid

Käesoleva COPIUS-e projekti partnerid, s.t õppejõud erinevate osalevate ülikoolide juures, olid sagedases kontaktis nii e-maili teel kui ka igakuiste veebikohtumiste

kaudu, samuti talvekoolide ja suveseminaride ajal, nii et toimus regulaarne diskussioon selle kohta, kuidas projekt edeneb ning mida saaks parandada või muuta. Kuna aga projekt on rohkem suunatud ülikooli töö hariduslikule poolele kui teadustööle, siis arvasime, et on ülimalt oluline, et osalevad üliõpilased hindaksid talvekoole ja suveseminare anonüümselt. See andis meile palju sageli praktilise väärtusega infot. Järgneb loetud valik (algupäraseid, stiili ja õigekirja osas muutmata) arvamusi üliõpilastelt, kes osalesid COPIUS-e projekti raames talvekoolides ja suveseminarides, need väljendavad selgelt üliõpilaste vajadusi, mõtteid, soove ja arvamusi (kuna projekti organiseeritud tegevusi viidi läbi inglise keeles, on ka kommentaarid inglise keeles):

i) Üliõpilaste tõdemine, et nad ei ole üksinda:

- *Meeting like minded people*
- *Meeting other students*
- *meeting people, being a part of the Finno-Ugric family of the winter school.*
- *Meeting people from different universities*

(2019. aasta Hamburgi talvekool)

- *Seeing people from other universities, learning new.*
- *Talking to people from other universities*

(2019. aasta Turu suveseminar)

- *the possibility to meet other Finno-Ugric studies' students and staff from other universities*

- *Being surrounded by Fennougristics <3*
- *Its general nature as a place where students can gather and have fun while discussing things relevant to their studies.*
- *making contacts with other students/professors*
- *Being able to catch up with and/or get to know the students and teachers of other universities.*
- *getting to know a different university, meeting other students*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

- *Being able to see each other and communicate.*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

ii) Tõsiasi, et nad ei ole üksik, ja et nende eriala, mis võib koduülikoolis olla vähe esindatud, on tegelikult osa suuremast ja laiemast üle-Euroopalisest võrgustikust, julgustas üliõpilasi ja võimaldas neil vahetada mõtteid oma eriala kohta teiste ülikoolide tudengitega ning välja mõelda uusi uurimisteemasid:

- *discuss things and maybe plan to do some collaboration or write a paper together*

(2019. aasta Hamburgi talvekool)

- *inspiring conversations*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

- *Also seeing relevant studies, research results and current project on the field opened my eyes to see how broadly uralistics can be researched on a global level.*
- *Getting a glimpse of the diversity and character of the Finno-Ugric studies.*
- *to get some feedback and suggestions on my own project*
- *I've been in my own university's bubble for so long that it was really refreshing to see what other people are doing in these fields and how they were approaching similar tasks. It gave me a lot of new things to think about and I met a lot of people that I'd love to keep in contact with.*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

iii) Üliõpilased näitasid üles ka suurt huvi keelte ja teemade vastu, mida ei õpetata nende koduülikoolis:

- *nganasan super fun.*

(2019. aasta Hamburgi talvekool)

- *Getting acquainted with a language that I would otherwise have no possibility to learn.*
- *Getting the chance to learn Mari*
- *Getting to talk about Mari with students and faculty members from a variety of universities*

- *To learn a non-mainstream Uralic language on the linguistic area that interests me the most.*
- *Getting to talk about Mari with students and faculty members from a variety of universities, and just generally being exposed to new info relating to Mari culture.*

(2019. aasta Turu suveseminar)

- *possibility to learn a new Finno-Ugric language*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

- *The course in Inari Saami was for me the most anticipated one and it was enjoyable.*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

iv) Üliõpilased mitte ainult ei väärtusta õppeaineid ja keeli, mida nende koduülikoolides ei õpetata, vaid saavad suurt kasu ka tuttava aine õppimisest uutes perspektiivides. Seega, teadustöö ühendamise eesmärgiks ei peaks olema ainult suurendada võimalikult palju üliõpilastele ülikoolis kättesaadavate teemade hulka, vaid ka muuta tuumõppeainete perspektiive mitmekesisemaks. Sama aine õppimine erinevate õppejõududega erinevatest ülikoolidest on sama tähtis kui erinevate ainete õppimine. Neid teemasid mainisid paljud üliõpilased hinnangu kirjutamisel:

- *learning about different frameworks of research.*
- *finding out who works with what*
- *The people are nice and from a great variety of universities and research topics*

- *the possibility to discuss relevant topics with students working in similar/different subfields*
- *the possibility to present own ideas and learn something new, reflect on my previous knowledge on the studied topics*
- *The IS [= information structure] workshop is really necessary for my own research and I got all the help I needed from the teachers.*

(2019. aasta Hamburgi talvekool)

- *I didn't know I was interested in this topic until she made me interested in it.*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

- *As always, it is very interesting to hear from colleagues' new research.*
- *Getting hear about the on going research in the field*
- *Mainly that it provided a possibility for me to achieve knowledge in the field of Finno-Ugric studies that I would probably never achieve from only doing my regular studies at university.*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

v) Mitmed üliõpilased, kes olid osalenud rohkem kui ühes talvekoolis või suveseminaril, tõstsid esile võimalust üliõpilasi teistest ülikoolidest uuesti näha, mis on eriti olulise tähtsusega ülikoolidevahelise võrgustiku arendamisel:

- *Meeting old and new friends*

- *Meeting old and new people.*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

vi) Suurenenud kontakt erinevate ülikoolide töötajate ja üliõpilaste vahel on väga teretulnud:

- *Talking to teachers and students from other universities*
- *the teachers are approachable*

(2019. aasta Hamburgi talvekool)

- *the possibility to meet other Finno-Ugric studies' students and staff from other universities*
- *Being able to catch up with and/or get to know the students and teachers of other universities.*
- *making contacts with other students/professors*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

- *Also the organisers and teachers were fantastic*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

vii) Samuti on oluline kontakt erinevate partnerülikoolide ja made üliõpilaste ja noorte teadlaste vahel; üliõpilaste jaoks on motiveeriv näha arengut üliõpilasest teadlaseks:

- *Also, it is really motivating that 2 years ago she was in Vienna as a student-participant and now she had one of the guest lectures.*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

- *the opportunity to meet all those experienced students and get a notion of projects one might work on later*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

viii) Hinnangud annavad meile ka suuresti aimu, mida üliõpilased tulevikus õppida sooviksid; seda võivad õppejõud arvesse võtta oma ülikoolis, kuid ka tulevaste projektide tarvis. Oodati loomulikult keeli, mida veel õpetatud pole või keeli, mida õpetati enne, kui üliõpilasel oli võimalus kursusel osaleda, kuid ehk veel asjakohasemad on üliõpilaste kommentaarid üldistest teemadest, millest nad huvitatud oleksid:

- *Sociolinguistic questions: language shift and preservation as well as revitalisation.*
- *Reported speech and thought constructions*
- *Language acquisition*
- *Some topic on psycholinguistics*
- *social linguistics, social pragmatics*
- *Something differing from just linguistic topics*

(2019. aasta Hamburgi talvekool)

- *Theoretical lectures on interdisciplinary research*
- *more sociolinguistics, extra info on the current state of affairs, maybe info on fieldwork*
- *Corpus-based approaches to learning/teaching foreign languages*
- *Grammaticalization and language contacts*

(2019. aasta Turu suveseminar)

- *Computer linguistics / corpus linguistics*
- *a more differentiated treatment of Chomskyan generative grammar or any generative framework*
- *Fieldwork, pragmatics, sociolinguistics*
- *Language revitalisation*
- *How to deal with sources in languages you don't read*

(2020. aasta Budapesti talvekool)

- *More computational linguistics, maybe a small course in Python?*
- *Definitely a basic course on language revitalization.*
- *Courses on minority Finnic languages such as Ludic, Votic, Ludza, Izhorian etc. :)*

- *Other minority/endangered languages. Social linguistics, dialects etc.*
- *Language and culture revitalization projects, especially in the disappearing communities*
- *functional-cognitive linguistics*
- *general scientific skills (scientific writing in Uralic studies)*
- *maybe to do smth more on collaboration between "pure" linguists and computational linguists, workshops on developing and evaluating resources; also some discussions on revitalization or similar stuff (how to make it work, what techniques work, what resources are most helpful, etc.)*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

Mõned nendest kommentaaridest võeti kohe arvesse: kuna toimus e-õppe kursus välitöödest koos suveseminariga 2021. aastal, siis üliõpilaste eelmiste aastate kommentaare välitöö kursuse kohta sai arvesse võtta. Teised kommentaarid teemadel, mida üliõpilased soovitasid tulevaste tegevuste jaoks, olid pigem üldised ning näitavad, et need teemad 1) pakuvad üliõpilastele palju huvi ja 2) pole osalevates ülikoolides ehk nii sageli õpetatavad kui võiks, või kui on, siis õpetatakse neid pigem üldkeeleteaduse osakondades kui soome-ugri/Urali osakondades. Need on seega teemad, mida võiks arvesse võtta, kui õppekava kohandatakse ja/või arendatakse, see võib viia üliõpilaste huvi ja ilmselt ka vastuvõtu kasvuni mitmetel tasanditel.

4) Õppejõudude kommentaarid

Meie õppetegevustes jäetud tagasiside õpetajatelt, nii meie koostöövõrgustikus töötavatelt kui ka väljaspoolt osalema palgatud teadlastelt, oli samuti valgustav:

- *I very much enjoyed seeing students connect with like-minded students at the winter schools and summer workshops*
- *The winter schools also gave staff the possibility to reconnect in person and discuss matters pertaining to teaching and research at our own universities*
- *There's obviously contact between the universities at staff level, but I don't often get the chance to talk to students from other universities*
- *Having recently moved from the student side to the staff, the networking platform that includes both students and professors helped me in this transition. I feel like I have actually been introduced into the community of practice.*
- *At the beginning some new students tended to stay with other students from their own universities, but you could see them mix more day-by-day*
- *Though there is obviously a formal difference between staff and students there did not in fact seem to be formal divide between them*
- *Especially interesting I find colloquia, taking about half a day at each winter school, where the MA and PhD students present the results of their research. It is a gain for students who can get feedback from practically all experts in the field, and in different theoretical frameworks. It is a gain for the staff, too, as it is a possibility to learn new ideas and approaches from the next generation.*
- *During the winter schools, you do not simply discuss your teaching practices and experiences with your colleagues, you actually see them teach, which is much more insightful.*

Kuigi õppejõudude omavaheline kontakt toimub sageli kas kahepoolsete ülikoolivisiitide või konverentside ajal, siis õppejõudude kontakt teiste ülikoolide üliõpilastega toimub sageli ainult õpirände ajal, tavaliselt Erasmus+ programmi

vahendusel. Selliste vahetussemestrite ajal võib õppejõu-üliõpilase kontakt olla piiratud õpetamise ajaga, kuid COPIUS-e talvekoolide ja suveseminaride ajal, kus õppejõud ja üliõpilased veedavad nädala koos töötades (sageli kauem, kui võtta arvesse saabumise ja ärasõidu päevi), siis on kontakti arusaadavalt enam. See loob võimalusi arutada käesolevaid õppetööga/tööga seotud teemasid, kuid ka tulevasi plaane seoses keelte/kultuuride/täpsemate huvialadega, võimalikke doktorandikohti ja muid saadaolevaid positsioone, nõuandeid töö saamiseks jms; tõsiasi, et korraldatakse nii õpetamisega seotud tegevusi kui ka mitteametlikumaid koosviibimisi loob samuti palju võimalusi üldiseks aruteluks.

5) Saadud teadmised projektitegevustest

COPIUS-e projekti tegevused võib jagada kahte põhirühma: a) hariduslikud väljundid, näiteks veebiõppe platvormide loomine, kaasaarvatud teoreetilised ja praktilised moodulid, ja b) tegevused nagu talvekoolid ja osalise mobiilsusega üritused, mis koosnevad e-õppest kombineerituna suveseminaridega.

a) Hariduslike väljundite loomine tegi osalevate partnerite lähedase koostöö ülimalt vajalikuks. Siiski, hoolimata juba olemasolevast kontaktist erinevate ülikoolide õppejõudude vahel ja näivast teadlikkusest, mis meil on üksteise erialade ja huvide osas, andis koostöötamine meile selgema pildi sellest, millised on iga partnerülikooli tugevad küljed. Seda sai võtta arvesse nii väljundite loomisel, näiteks teiste partnerite abis teatud väljundite eest vastutavatele partneritele, kuid ka talvekoolide ja suveseminaride täpsemal planeerimisel.

b) Kasud projekti organiseeritud tegevustest, nagu talvekoolid ja suveseminarid, on piisavalt selged: nii üliõpilased kui ka õppejõud saavad palju kasu kontaktist teiste üliõpilaste ja õpetajatega; eriti just üliõpilased, aga ka õppejõud saavad kasu ka võrreldes ja vastandades oma ülikooli (koos selleaegse õppekava, programmide, õpetavate keelte, kahe- ja mitmepoolsete kontaktidega jne) sellega, mida pakutakse teistes ülikoolides. E-õppe moodulid olid samuti väga edukad, aga siin oli üliõpilaste hinnang suuresti sõltuv kogemusest, mis vastaval ülikooli veebiõppega oli; see erines loomulikult ülikoolide kaupa.

COVID-19 pandeemia tõttu tuli mõned üritused korraldada veebiformaadis, kuid seda sai kergesti rakendada ning mõnel juhul viis see ka e-õppe oskuste (tahtmatu) paranemiseni. Täpsemalt öeldes, 2021. aasta talvekool ning samuti 2020. ja 2021. aasta suveseminarid toimusid täielikult veebis. Ühelt poolt nõudis see kavas mõningaid kohandusi, näiteks ajakava paindlikumaks muutmine, et sobituda erinevate ajavööndite ning kattuvate tegevustega üliõpilaste koduülikoolides. Teisest küljest aga pakkus see meile mitmeid võimalusi, mis poleks muidu olnud kättesaadavad või millele me polnud varasematel aasatel mõelnud. Näiteks õnnestus meil saada osalema mitmeid eksperte erinevatelt erialadelt, kes panustasid õpetamisse ja õppematerjalide ettevalmistamisse ning kommenteerisid üliõpilaste tööd, ilma asukohaliste piiranguteta.

Lisaks, kuna osalevatel üliõpilastel ei olnud vaja reisistipendiumi, saime reklaamida oma õppeüritusi ka väljapoole ning avada neid huvitatud ja kvalifitseeritud üliõpilastele väljaspool meie võrgustikku, see on võimalus, mida kasutasid paljud erineva taustaga üliõpilased (näiteks üliõpilased, kellel on huvi meie eriala vastu, kuid kelle ülikoolis ei ole spetsiaalselt Uurali/soome-ugri õpingute osakonda, samuti üliõpilased seotud erialadelt nagu näiteks turgi õpingud). Veel üks positiivne aspekt on, et üliõpilastel oli palju vähem tõkkeid küsimuste küsimisel ja tagasiside andmisel kui klassiruumi olukorras, kasutades vestlusakna funktsioone praktiliselt anonüümsel moel, katkestamata õpetajat. Kuigi inimeste kooshoidmine ja tundidevälise suhtluse organiseerimine oli üsna suur väljakutse, lihtsustasid neid eesmärged ühised koosviibimised ja päevased sessioonid, kus üliõpilased esitlesid omaenda uurimisprojekte. Kõik see kajastus ka üliõpilaste tagasisides, mis oli üldiselt väga positiivne:

- *I think I learned a lot of new things, new ways of thinking. Besides now I am not that sceptical when it's about online resources*
- *I liked the fact that the Winter School was very flexible*
- *It actually worked very well. The class was easy to follow and I could manage my own time for home assignments. I also think that asking questions via chat worked out nicely, the teacher interacted with the students and answered all*

the

questions

- *The format reminded that of the winter school and was totally good. The schedule was not too tight and flexible enough to manage. So actually I really enjoyed it like this.*
- *Despite the challenges brought by this global situation, the fact that this time Winter School was held online, lowered the threshold to participate in it. That factor probably brought completely new faces, like me, to the Winter School.*
- *I really liked that it happened! It was good that I could participate, I would not have been able to participate otherwise*
- *It was much cheaper and less time overhead not to have to travel. Because the number of participants was not limited by the size of the classroom it was possible for non-student researchers to participate*
- *The social events were pretty good <...> And they worked surprisingly good, even in online form*
- *In a year when everything else was cancelled or postponed, I am happy that the Winter School still took place. This provided the enjoyable exchange with others*

(2021. aasta Helsingi talvekool)

6) Järeldused

COPIUS-e projekti põhitulemus; idee, mis pärineb algselt kuue praeguse projektiliikme varasemalt organiseeritud talvekoolidest Erasmuse intensiivprogrammidenä, on praegusel hetkel partnerülikoolide vahel olevad ülimalt tugevad sidemed. Kuigi sidemed olid olemas ka enne, olid need oma olemuselt pigem kahepoolsed ning pole võrreldavad mitmepoolsete suhete võrgustikuga, mille oleme nüüd loonud. Selliste sidemete elujõulisus on muidugi osaliselt sõltuv a) kahe-

ja mitmepoolsetest isiklikest kontaktidest õppejõudude ja osalevate ülikoolide vahel ning b) nende lõimimisest toimuvatesse projektidesse nagu käesolev projekt; olemasolevad kontaktid näiteks Erasmus + võrgustikus lisavad selle elujõulisusse veel teisegi taseme. Siiski oleme veendunud, et olemasolevad kontaktid ulatuvad ka projektist kaugemale järgnevatel põhjustel:

i) osalevate ülikoolide töötajatel on nüüd palju parem ülevaade sellest, millega tegelevad teised ülikoolid ja mis on nende täpsemad erialad, nagu näiteks i) õpetatavad keeled; ii) huvipakkuvad keelealad (kaks esimest ei lange sageli kokku); kasutatavad teoreetilised lähenemised; kontakt lähedalt seotud naabererialadega (nt Siberi keeled Hamburgis, turgi keeled Szegedis, vähemuskeeled Uppsalas, indoeuroopa keeled Viinis jne), samuti lihtsalt teadlikkus nende naabererialade olemasolust partnerülikoolides;

ii) osalevate ülikoolide töötajatel on tänu selgetele hinnangutele palju rohkem aimu sellest, millistest teemadest on nende oma üliõpilased ja ka üliõpilased teistest osalevatest ülikoolidest huvitatud;

iii) osalevate ülikoolide töötajatel on tänu talvekoolidele ja suveseminaridele ka palju rohkem aimu, kes on paljulubavad üliõpilased teistest ülikoolidest. Tänu sellele on juba vähemalt üks üliõpilane saanud doktorandikoha teises partnerülikoolis; ilma võimaluseta talvekoolides ja suveseminaridel üksteisega tutvuda poleks kõnealune üliõpilane vabast kohast kuulnud ning poleks kõnealusest ülikoolist mitte midagi teadnud või teadnud väga vähe, samuti poleks tal olnud võimalust küsida vastavatelt töötajatelt otse selle kohta küsimusi ning ta poleks ilmselt kohale kandideerinud;

iv) pärast mitmeid projektitöötajate organiseeritud üritusi partnerülikoolides, esimesest talvekoolist alates, on paljudel üliõpilastel tekkinud suurem ühtekuuluvustunne; eriti üliõpilastel, kelle kohta võime kindlalt väita, et nad peavad end suurema sarnaste mõtete ja huvidega kogukonna osaks (kuigi seda pole lihtne mõõta, näitab üliõpilastele antud hinnanguküsitlus korraldatud tegevuste kohta, et see vastab tõele, samuti näitavad seda sõprussidemed, mida oleme tekkimas

näinud). Ka paljudel kui mitte kõikidel õppejõududel on samuti lähedasem kogukonnatunne: lisaks oma ülikooli kuulumisele ja tõsiasjale, et oleme inimesed erinevatest ülikoolidest, erinevatest maadest, erinevate oskuste ja huvidega, siis oleme me johtuvalt osalusest hästitoimivas, ametlikus üle-Euroopalises võrgustikus, mis on COPIUS-e projekt, nüüd moodustame kindlasti palju lähedasema kogukonna, mida varem sellisena ei eksisteerinud. Arutlustes tulevaste projektide kohta oli enesestmõistetav, et võimalusel tahaksime kaasata kõik partnerid ja eelistatult ka teisi huvitatud osapooli, kuna oleme nüüd alati ka uute partnerite otsinguil;

v) Üliõpilaste ja õppejõudude lähedasemate kontaktide tõttu (mida näitavad taaskord hinnangüküsitlused) kannavad üliõpilased, kes varasemalt mitmetes tegevustes innuga osalenud, aga edasi teadusliku karjääri poole liikunud, tõenäoliselt edasi ideaali lähedasemast kontaktist ülikoolidega, kus seda väikest teadusala õpetatakse ja õpitakse. Lisaks tekitab koostöö partnerülikoolidega väärtuslikke uurimisväljundeid kogukondadele, kelle keeli ja kultuure me õpime; peaaegu kõik nendest mitmekeelsetest kogukondadest räägivad vähemuskeeli, mille uurimine on hindamatu väärtusega püüdlustes säilitada nende vaimset pärandit.

Kõik need aspektid on seega viinud meid pikaajalise, rahvusvahelise praktikakogukonnani, kellel on koostöötavad ja suhtlus, mida on rajatud, arendatud ja edendatud ühiste ettevõtmistega. Kuigi nende baas, nende tavad ja standardid, on olemasolevates asutustes, siis on see viinud meid usuni, et kogukonna jätkusuutlikkus ei ole otseselt sõltuv ühest projektist või kindlast inimeste grupist, vaid ulatub neist kaugemale.

Kogemus on näidanud, et on olemas huvi ka kaugemal traditsioonilistest soome-ugri/Uurali õppeasutuste piiridest, ka teadlased ja üliõpilased teistest osakondadest ning isegi erialadelt on näidanud üles huvi meie tegevuste vastu; seda tuleb võtta arvesse plaanides suhtlus- ja teavitustrateegiaid tulevikus. „Väljaspool“ olevate inimeste huvi meie eriala vastu näitab ka, et teistel teadusaladel võib olla kasulik mõelda oma suhtlusstrateegiatele teiste erialadega, kaasaarvatud meie omaga (kui see on asjakohane). Lisaks sellele on õppejõududel võrreldes üliõpilastega sageli teine (vananenud!) ettekujutus sellest, mis võiks olla kasulik või efektiivne suhtluskanal; see tähendab, et üliõpilaste panus on hindamatu selles osas, kuidas projekti tuleks reklaamida või selle kohta infot levitada.

Meie projekti tuumaks on küll olnud soome-ugri/Uurali keeled ja kultuurid, kuid ülalpool kirjeldatud põhjustel on see viinud praktikakogukonna tekkimiseni, mis ei ole seotud vaid ühe kindla erialaga, me usume, et see on sobiv ka teiste väikeste teadusalade jaoks.